Toelichting

Buitenplanse Omgevingsplan Activiteit

Uitbreiding begraafplaats Achterweg

7 april 2025

Inhoudsopgave

1. Aanleiding en doel 3
1.1. Aanleiding en doel 3
1.2. Plangebied 3
1.3. Omgevingswet; opname in het omgevingsplan 5
2. Beschrijving huidige situatie 6
2.1. Huidige situatie 6
2.2. Huidige planologisch juridische situatie 7
3. Voorgenomen ontwikkeling 8
Voorgenomen ontwikkeling en gewenste nieuwe situatie. 8
4. Toetsing aan beleid en regelgeving 12
4.1. Rijksbeleid en rijksregels 12
4.2. Provinciaal beleid en regels: Gaaf Gelderland! 14
4.3. Beleid water 17
4.4. Gemeentelijk beleid 20
5. Wegen, verkeer en parkeren en cultuurhistorie 23
5.1. Wegen, verkeer en parkeren 24
5.2. Cultuurhistorie 24
6. Fysieke leefomgeving 25
6.1. Geluid 25
6.2. Luchtkwaliteit en geur 25
6.3. Bodemkwaliteit 25
6.4. Archeologie en cultuurhistorische waarde 26
6.5. Externe veiligheid 26
6.6. Natuur 27
6.7. Water en watersystemen 27
6.8. Milieu Effect Rapportage (MER) 27
6.9. Spuitzone 27
6.10. Gezondheid 28
6.11. Klimaatadaptatie 28
6.12. Duurzaamheid 29
6.13. Ladder voor duurzame verstedelijking 29
7. Maatschappelijke uitvoerbaarheid 30
7.1. Participatie 30
7.2. Adviesrecht 30
7.3. Economische uitvoerbaarheid 31
8. Evenwichtige toedeling van functies aan locaties 32

1. Aanleiding en doel

1.1. Aanleiding en doel

De begraafplaats Culemborg bestaat momenteel uit twee delen: de oude begraafplaats en de uitbreiding De Plantagehof. De kavel waar De Plantagehof op is gerealiseerd en het huidige plangebied zijn in 2006 als één geheel aangekocht door de Beheersstichting Begraafplaatsen Culemborg (BBC). De uitbreiding De Plantagehof is direct daarna gerealiseerd. Het huidige plangebied was bedoeld als uitbereiding van de begraafplaats zodra daar behoefte aan was.

In 2021 was het bestuur van de Beheersstichting Begraafplaatsen Culemborg zich aan het beraden over de toekomst van de begraafplaats op langere termijn. In dat kader is gesproken over het in gebruik nemen van het nu nog als weiland gebruikte gedeelte -grenzend aan de huidige begraafplaats Plantagehof- als natuurbegraafplaats. Een uitbreiding van de reguliere begraafplaats is niet nodig, er is nog voldoende capaciteit op de Plantagehof.

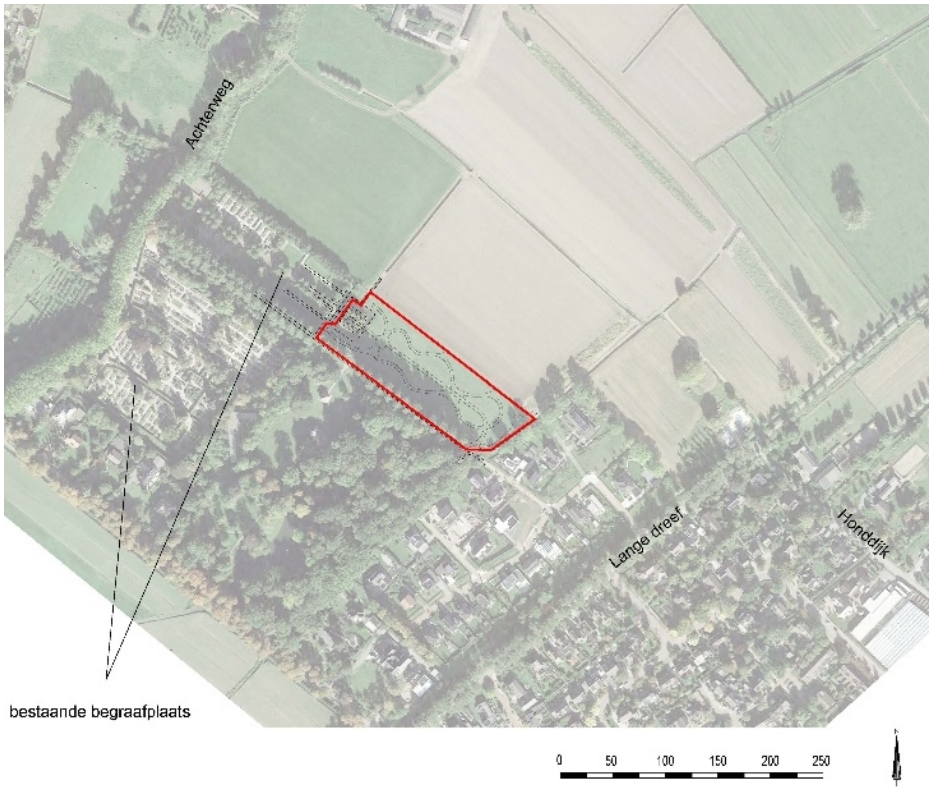
Het idee is om dit terrein in te richten als een soort “verlenging” van het park de Plantage en te gaan gebruiken als ruimte voor natuurbegraven.

Bij de overdracht van de grond voor de aanleg van de Plantagehof, inclusief het weilandperceel, zou de bestemming door de gemeente gewijzigd worden in ‘begraafplaats’. Nu blijkt dat alleen het perceel van de uitbreiding Plantagehof die bestemming heeft gekregen, en niet ook het weilandperceel in het verlengde daarvan. Om deze omissie uit 2006 te herstellen is deze BOPA procedure nodig.

1.2. Plangebied

De begraafplaats is gelegen aan Achterweg 2 te Culemborg.
Het plangebied is gelegen ten oosten van de begraafplaats en het park “De Plantage”. De contour van de uitbreiding (het plangebied) is weergegeven in de volgende afbeelding.
Kadastraal bekend onder: sectie: B, nummer: 251, sectie: O, nummer: 64.
Totale oppervlakte perceel 10.410 m2.

Situering plangebied (binnen de rode contour)

1.3. Omgevingswet: Opname in het omgevingsplan

Per 1 januari 2024 is de nieuwe omgevingswet van kracht geworden. De bestemmingsplannen die voor die datum golden onder de Wet ruimtelijke ordening zijn door de invoering van de omgevingswet opgenomen in het tijdelijk omgevingsplan en maken daar nu deel van uit. De ontwikkeling is in strijd met het omgevingsplan waarin de onder het oude recht opgenomen bestemmingsplannen zijn opgenomen.

In het nog op te stellen nieuwe omgevingsplan zal de kavel uiteindelijk worden opgenomen met de bestemming/functie die het mogelijk maakt om de gronden te gebruiken als natuurbegraafplaats.

Vooruitlopend op de opname in het omgevingsplan wordt met deze buitenplanse omgevingsplanactiviteit afgeweken van het geldende tijdelijk omgevingsplan.

2. Beschrijving huidige situatie

2.1. Huidige situatie

Het plangebied ligt direct tegen het park De Plantage aan en in het verlengde van de laatste uitbreiding van de begraafplaats, De Plantagehof. Het bestaat momenteel uit weiland en wordt begraasd door schapen. Het gebied ligt in polder Redichem, aan de oostkant van Culemborg. Aan de polderzijde grenst het aan grasland/maisakkers van een geitenboerderij. Aan de zuidkant loopt een sloot en aan de overzijde hiervan is er een nieuwe woonwijk gebouwd- de wijk ‘Sprokkelenburg’.

De Polder Redichem is een halfopen gebied, met meer open delen in de vorm van grasland en (mais)akkers, afgewisseld met meer besloten delen met lanen (Het Rondeel), boomgaarden, en de beplanting van begraafplaats en het park. Aan de noordzijde wordt de polder begrenst door de Beusichemsedijk.
Het projectgebied bevindt zich op de overgang van het park naar aangrenzende landerijen die afwisselend in gebruik zijn als grasland of (maisakker).
Zie verder ook de beschrijving van de huidige situatie in hoofdstuk 3.

Luchtfoto 2024 Bron Google Earth

2.2. Huidige planologisch juridische situatie

Met deze buitenplanse omgevingsplanactiviteit wordt afgeweken van de geldende bestemmingsplannen die zijn opgenomen in het tijdelijke omgevingsplan.

Volgens het geldende omgevingsplan heeft het terrein momenteel de functie (bestemming) “Agrarisch met waarden-landschap 1”.
Tevens zijn er parapluplannen van toepassing zoals “Paraplubestemmingsplan Archeologie”. Binnen deze functies (bestemmingen) is realisatie van de uitbreiding van de begraafplaats niet mogelijk. De uitbreiding zal plaatsvinden als een Buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Daarvoor zal een planologische procedure moeten worden doorlopen.

Uitsnede bestemmingplankaart. Het plangebied ligt in de rode contour.

3. Voorgenomen ontwikkeling

Voorgenomen ontwikkeling en gewenste nieuwe situatie.

- Locatie

  Het projectgebied is in 2006, gelijktijdig met het perceel waar nu de uitbreiding ‘Plantagehof’ is aangelegd- als één kavel door de Beheersstichting overgenomen van de gemeente met de bedoeling in de toekomst een uitbreiding van de begraafplaats te kunnen realiseren als daar behoefte aan was. De Plantagehof is pragmatisch opgezet met rechthoekige grafvelden aan weerszijden van het hoofdpad dat begint bij de hoofdpoort en in de lengte over de kavel loopt en eindigt bij de klokkenstoel.

  De rand van de begraafplaats aan polderzijde is dicht beplant met eiken en beuken als boomvormers en een onderbegroeiing van taxus, hazelaar, hulst en struikklimop. Op enkele plekken is een klein doorzicht gesnoeid, maar de begraafplaats zelf is vooral besloten naar de omgeving toe.

- Inpassing locatie in het landschap/versterking landschap

  De oppervlakte van het project bedraagt ongeveer 1,1 hectare. Voor de inrichting is gekozen voor één centraal gelegen halfverhard hoofdpad in het verlengde van het hoofdpad van de begraafplaats Plantagehof. Aan weerszijde van het pad komen bloemrijk gras, bomen, heesters en uitgemaaide secundaire graspaden. Aan de zuidzijde buigt het hoofdpad af en sluit aan op de Achterlaan van het gemeentelijk park “De Plantage” en de onverharde paden door het park.

  Het weilandperceel wordt ingericht voor (1-diep) natuurbegraven in een natuurlijke omgeving met bomen, struiken en kruidenrijk gras. In de nieuwe situatie is het maaiveld ingericht met bloemrijk gras en clusters inheemse bomen en heesters. Naast een centraal gelegen halfverhard hoofdpad, worden er secundaire paden uitgemaaid in het gras.

  Vanuit het park de Plantage was er oorspronkelijk een zichtas vanaf de vijver- via het hertenkamp het achterliggende landschap in. Door de bouw van de hooiberg in het hertenkamp is deze zichtas geblokkeerd. Vanaf de hooiberg en de Achterlaan is er nog wel doorzicht het landschap in langs het eiland met de klokkentoren.
  Op oude kaarten uit de 17e eeuw stond langs de Achterlaan al een laan aangegeven. De zware populierenlaan op de rand van het park/langs de begraafplaats is in 2007 geplant en zal op termijn vervangen kunnen worden door een laan van meer duurzame soorten die passen bij de opbouw en samenstelling van het park.

- Landschapselementen

  Door intensivering is de aangrenzende polder Redichem verworden tot één aaneengesloten agrarische ruimte met voornamelijk weiland en maisakkers. Vroeger was het gebied fijnmaziger verkaveld in smalle, langgerekte percelen en was het een afwisseling van wei- en hooilanden met boomgaarden en akkertjes. Veel boerenbedrijven waren ook gemengd dus hadden naast wat vee ook fruitteelt. Door schaalvergroting kent het gebied alleen nog een geiten- en melkveehouderij die leunen op maisteelt en Engels raaigras.

  Met het breed gedragen burgerinitiatief “Kuilenburger Polderplan” is een start gemaakt met het terug planten van fruitbomen en andere landschapselementen om de biodiversiteit in het gebied te herstellen. Doelsoorten zijn steenuil, patrijs, argusvlinder en kamsalamander, soorten die gebaat zijn met een kleinschalig landschap met een groen-blauwe dooradering. Het plan voor de natuurbegraafplaats sluit hier zeer goed bij aan.

  Door de natuurbegraafplaats in het verlengde van Plantagehof te leggen, wordt de oude percelering versterkt.

- Struweelrand Plantagehof

  De huidige begraafplaats Plantagehof heeft – mede ook door de forse ophoging om 2-diep te begraven- en de dichte struweelrand van wintergroene soorten als taxus, hulst en struikklimop weinig contact met de aangrenzende polder. Het is een introvert ontwerp. Pas bij de klokkentoren wordt de aangrenzende polder ervaren. Het natuurbegraafdeel krijgt met het oog op 1-diep begraven een veel kleinere ophoging en krijgt op de randen meer een coulissenbeplanting met bomen en struiken en uitzichtpunten.

- Bufferzones omliggende bebouwing

  Omliggende bebouwing betreft vooral de recent gebouwde huizen van de nieuwe wijk Sprokkelenburg. Met de direct aanwonenden zijn de ontwerpen in een vroeg stadium gepresenteerd en besproken. In eerste instantie was aan de zijde waar het perceel grenst aan Sprokkelenburg voorzien in een dichte beplantingsrand en een verbreding van de sloot aldaar om uitzicht vanuit de aangrenzende huizen de polder in niet te blokkeren. Op verzoek van de bewoners van aangrenzende kavels wordt de beplanting op de rand van de begraafplaats zo laag mogelijk gehouden.(zie ook het participatieverslag).

- Sortimentskeuze

  Het sortiment is grotendeels inheems en geselecteerd op waarden voor biodiversiteit (vogels/bijen/insecten in de vorm van pollen/nectar/bessen/noten). Er worden 65 bomen geplant, 2680 stuks bosplantsoen en 120 oeverplanten (zie ook plantlijst).
  Omdat we het natuurbegraafdeel iets ophogen kunnen we meer soorten toepassen dan normaliter zou kunnen op de zware kleigrond van de polder. Hierdoor ontstaat een gevarieerde samenstelling met een lange bloeiboog en een mooie aanvulling/zoombeplanting op het aangrenzende park als overgang naar de polder.

- Toekomst: wat als de natuurbegraafplaats vol is?

  Er zijn ca. 600 plekken beschikbaar. De graven worden tijdelijk gemarkeerd met een houten boomschijf die na verloop van tijd vergaat. De filosofie van het natuurbegraven is een graf dat opgaat in de natuur, en de natuur die hiermee wordt vastgelegd. Het gebied wordt daarmee beschermd als natuur en als natuurgebied doorgeven aan volgende generaties.

  De graven zijn alleen in de eerste jaren zichtbaar, maar zullen met het vergaan van de grafmarkering niet meer zichtbaar zijn. Natuur en parklandschap blijven over, met hierin onzichtbaar de graven. De graven worden in principe voor onbepaalde tijd uitgegeven.

  De natuurbegraafplaats is - net als de reguliere begraafplaats - openbaar toegankelijk en heeft een wandelverbinding met het aangrenzende park. Honden moeten ook op dit deel - net als op de bestaande begraafplaats - aangelijnd zijn.

Het is bedoeld voor de inwoners van Culemborg en directe omgeving als een mogelijkheid om natuurlijk te begraven.

Zie ontwerptekeningen en doorsneden voor meer informatie. Het streven is de natuurbegraafplaats in 2025 te realiseren.

Het ontwerp van de natuurbegraafplaats geprojecteerd op een luchtfoto.
Bron luchtfoto: Google Earth

4. Toetsing aan beleid en regelgeving

In dit hoofdstuk wordt het beleidskader toegelicht. Dit bestaat uit beleid van alle overheden waar rekening mee moet worden gehouden.

4.1. Rijksbeleid en rijksregels

De nationale omgevingsvisie (NOVI)

De NOVI biedt een duurzaam perspectief voor de leefomgeving met ambities. In deze NOVI worden de nationale belangen in de fysieke leefomgeving en de daaruit voortkomende opgaven beschreven. Er worden vier prioriteiten voor Nederland geformuleerd:
• Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
• Duurzaam economisch groeipotentieel;
• Sterke en gezonde steden en regio's;
• Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

Om beleidskeuzes op een heldere en voorspelbare manier te maken, hanteert de NOVI drie afwegingsprincipes, die helpen bij het prioriteren en afwegen van de verschillende belangen en opgaven:

Combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies: in het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Er wordt weer gezocht naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van ruimte.

Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal: er moet altijd gekeken worden naar de context van het gebied. Keuzes in verschillende gebieden kunnen daarom van elkaar verschillen.

Afwenteling wordt voorkomen: het is van belang dat onze leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie van inwoners zonder dat dit ten koste gaat van toekomstige generaties.

Bovenstaande toegepast op project natuurbegraven Culemborg: efficiënt, meervoudig zorgvuldig gebruik van de functie door de hoofdfunctie (begraven) te combineren met natuur, herstel/versterking landschap en biodiversiteit en medegebruik door wandelaars. Er wordt voorzien in behoefte huidige generatie (teraardebestelling in meer natuurlijke omgeving- zonder grafsteen- waarmee geïnvesteerd wordt in natuur en groene leefomgeving voor komende generaties.

Voor het overige raakt het onderhavig project geen nationale belangen en het is niet in strijd met het bepaalde in de NOVI.

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)

Het besluit kwaliteit leefomgeving stelt de inhoudelijke normen voor het Rijk voor waterschappen, provincies en gemeenten met het oog op het realiseren van de nationale beleidsdoelstellingen en het voldoen aan internationale verplichtingen.

Het besluit kwaliteit leefomgeving is één van de vier Algemene maatregelen van bestuur die invulling geven aan de Omgevingswet. In het besluit zijn veel regelingen bijeengebracht.
Het gaat om instructieregels voor programma's, omgevingsplannen, omgevingsverordeningen en projectbesluiten. Het betreft onder meer normen en regels voor geluid en geur van bedrijfsmatige activiteiten, maar ook voor externe veiligheid en erfgoed. Daarnaast bijvoorbeeld inhoudelijke randvoorwaarden voor de programma's voor de kwaliteit van de buitenlucht, de waterprogramma's, de actieplannen geluid en de beheerplannen voor Natura 2000-gebieden.

- Omgevingswaarden; het Bkl bevat bijvoorbeeld omgevingswaarden voor de luchtkwaliteit en de kwaliteit van oppervlaktewater, grondwater en zwemwater.
- Regels voor omgevingsvergunningen; dit betreft de regels die het bevoegd gezag hanteert bij het beoordelen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning, het opnemen van voorschriften in een omgevingsvergunning en het wijzigen van voorschriften of intrekken van een omgevingsvergunning.
- Monitoring en evaluatie; dit deel gaat over de regels voor monitoring, gegevensverzameling en -beheer, toegang tot gegevens, kaartmateriaal en verslagen over de toestand van de fysieke leefomgeving.

Bovenstaande toegepast op project natuurbegraven Culemborg: Kwaliteit van oppervlakte- en grondwater worden beschermd door eisen vanuit de Wet op de Lijkbezorging.

Overige nationale regelgeving

In Nederland is het regelen van natuurbegraafplaatsen een taak van gemeenten. Er is geen specifieke, landelijke wetgeving die natuurbegraafplaatsen specifiek reguleert.

Voor het gebruik als natuurbegraafplaats zijn met name de regels uit de Wet op de Lijkbezorging van toepassing. De Wet op de Lijkbezorging regelt de lijkbezorging in ruime zin, zoals de locatie en beheer van een bijzondere begraafplaats. De wet geeft aan dat een bijzondere begraafplaats kan worden aangelegd en in stand kan worden gehouden door een privaatrechtelijke rechtspersoon. De aanvrager, Beheerstichting Begraafplaatsen Culemborg, is een dergelijke rechtspersoon.

De wet regelt voorts dat de gemeenteraad bevoegd gezag is in het aanwijzen van de locatie van de begraafplaats. De wet schrijft voor dat een register wordt bijgehouden met de begraven overledenen en een nauwkeurige aanduiding van de plaats waar zij begraven zijn.

Voor de inrichting van een graf wordt aangegeven dat er zich minimaal 65 centimeter grond tussen de kist of het omhulsel en het maaiveld moet bevinden. De afstand tussen de kisten onderling bedraagt minimaal 30 centimeter. Tevens zal de kist of het omhulsel zich 30 centimeter boven de gemiddeld hoogste grondwaterstand moeten bevinden. Hieraan wordt voldaan.

Conclusie:
De aanleg van de begraafplaats raakt geen nationale belangen. Het plan wordt in hoofdstuk 6 onder andere getoetst aan de milieuregels en normen uit het Bkl met.b.t. bodem, lucht etc.

4.2. Provinciaal beleid en regels: Gaaf Gelderland!

Er is geen specifieke provinciale verordening van de Provincie Gelderland die enkel gericht is op natuurbegraafplaatsen, maar er zijn wel diverse provinciale regels en verordeningen die relevant kunnen zijn voor de oprichting en het beheer van natuurbegraafplaatsen. De regels zijn samengevoegd in de Omgevingsverordening Gelderland.

De omgevingsverordening bevat de strategische ambities voor de lange termijn. De omgevingsverordening wordt is opgezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie het wenselijk acht dat de doorwerking van het beleid van de omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is. De verordening voorziet daarmee ten opzichte van de omgevingsvisie niet in nieuw beleid. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen. Dit is beperkt tot de onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om de provinciale belangen veilig te stellen, hetzij om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

De omgevingsverordening richt zich net zo breed als de omgevingsvisie op de vele aspecten van de fysieke leefomgeving. Dit betekent dat bijna alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving (voor Gelderland) opgenomen zijn in deze omgevingsverordening. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, maar ook voor milieu, water, mobiliteit en bodem. Bedoeling is dat in de omgevingsverordening op termijn alle provinciale (afdwingbare) regels voor de fysieke leefomgeving zal bevatten.

De provincie wil de landschappelijke waarden binnen de provincie behouden. Daarom moet de toelichting van een Bopa een beschrijving van de kenmerken van het gebied geven en beschrijven hoe de ontwikkeling hierin past.

- Landschappelijke gebiedskenmerken

Koepelgids Gelderland

Kernkwaliteiten van de Betuwe: rivierengebied met klassieke opbouw van rivier, brede en smalle uiterwaarden, dijktrajecten, relicten van voormalige dorpspolders, oude rivierarmen, fijnmazige (hoger gelegen) oeverwallen en min of meer open (lager gelegen) komgronden.

Qua landschappelijke karakteristiek valt het projectgebied onder ‘oeverwallenlandschap’. Qua verstedelijking is het ontwikkeldoel verrommeling voorkomen en inzetten op aantrekkelijke landschapsbouw.

Natuurbegraven voorziet in de aanleg van een natuurlijk landschap passen in de omgeving, met als nevenfunctie begraven

Voor de provincie Gelderland zijn een 16-tal ontwikkeldoelen opgesteld. Het algemene uitgangspunt is behoud en versterken van de kernkwaliteit, waarbij ruimtelijke ontwikkelingen bijdragen aan:

- het zichtbaar en herkenbaar houden van de landschappelijke karakteristiek
- versterken van (de beleving van) openheid en beslotenheid en ruimtebeleving
- ruimtelijk sturen en versterken van stad-land relaties en helder worden gepositioneerd ten opzichte van ruimtelijke dragers.

Voor het project is bijvoorbeeld de stad-land relatie belangrijk: geef vorm aan de overgang van stad/dorp naar land. Streef naar een passende afronding van dorps- en stadsranden, die inspeelt op de ruimtelijke kenmerken van het aanliggende landschap en waarbij sprake is van aantrekkelijke verbindingen tussen kern en landschap. Maak het ontwikkelen van een robuuste groenstructuur onderdeel van de verstedelijkingsstrategie in dynamische gebieden. Ontwikkel hier regionale groengebieden, die dienen als groene buffer en uitloopgebied voor de stedeling.

In de koepelgids wordt de stadsrand langs polder Redichem en de Geeren als hoogwaardig aangeduid.

De natuurbegraafplaats haakt aan op de (smalle) percelering van het gebied en de eerdere inrichting van het aangrenzende perceel als begraafplaats. De natuurbegraafplaats zal echter vanwege het 1-diep begraven maar een kleine ophoging krijgen waardoor de overgang naar het aangrenzende polderlandschap geleidelijker zal zijn.

Ook het ontwikkeldoel ‘Versterk de recreatie en toegankelijkheid’ is hier van toepassing: geef aandacht aan het recreatieve routenetwerk en het ontwikkelen van landschapsinclusieve recreatieve voorzieningen ter vergroting van de landschapsbeleving en bijdrage aan de recreatieve behoefte en economische dragers van het landschap.

Natuurbegraafplaats: door de uitgifte van graven voor een langere termijn is het gebied beschermd tegen de verstedelijkingsdruk die ook vanuit Culemborg richting het buitengebied optrekt. Natuurbegraafplaatsen voorzien door hun inrichting in natuurrecreatie dat samenvalt met de toegenomen maatschappelijke acceptatie van medegebruik van begraafplaatsen als wandelgebied. De locatie is al verbonden met wandelroutes in de omgeving.

Biodiversiteit: de achteruitgang van soorten is dusdanig dat we ons niet meer kunnen beperken tot soorten- en habitat bescherming in aangewezen natuurgebieden, maar ook de biodiversiteit in andere gebieden zoals het agrarisch buitengebied en in dorpen en steden willen vergroten door een integraal biodiversiteitsbeleid. Heel specifiek is er de uitdaging om in het landelijk gebied de groene landschapselementen (houtwallen, bomenrijen en heggen) te bewaren en zo mogelijk terug te brengen.

Natuurbegraafplaats: een perceel weidegebied met Engels raaigras wordt omgevormd naar een biodivers, kleinschalig ingericht perceel met een boom-, struik- en kruidlaag. Door deze diversificatie van soorten en gelaagdheid zal de biodiversiteit op het perceel toenemen en fungeert het perceel als verbindingselement/stapsteen tussen park en buitengebied en woonwijk en uiterwaarden.

Streekgids Betuwe & Tielerwaard. Ruimtelijke kwaliteit & Landschap

In de streekgids zijn de ontwikkeldoelen uit de Koepelgids voor de verschillende streken verder uitgewerkt.

- <u>Deelgebied Culemborgerwaard.</u>

  Op de integrale kwaliteitskaart ligt het plangebied aan de rand van het oeverwal-landschap aan de noordoostzijde van Culemborg. Kernkwaliteiten hiervan zijn een halfopen, kleinschalig en gevarieerd landschap. Bij de stad-landrelaties is de noordoostkanzijdet van Culemborg als ‘kwalitatieve stadsrandzone’ aangeduid. Per deelgebied zijn de generieke ontwikkeldoelen uit de Koepelgids vertaald naar ontwikkelprincipes.
  Voor het oeverwallandschap wordt ingezet op versterking van het landschaps-mozaïek van de oeverwal. Voor de locatie van het plangebied is relevant het versterken van de kleinschaligheid en afwisseling van het landschap door aanleg en beheer van groene landschapselementen zoals lanen, singels, boomgaarden, erfbeplantingen en bosschages. De nieuwe ontwikkeling versterkt de recreatieve toegankelijkheid en past in het deelgebied.

Natuurbeheerplan Provincie Gelderland

In het natuurbeheerplan van de provincie is het oostelijk buitengebied van Culemborg zoekgebied voor groen-blauwe dooradering, dat vertaald is naar het Aanvalsplan landschap.

Aanvalsplan Landschap: doel is om 10% van het landelijk gebied in te richten voor groene en blauwe landschapselementen. In 2030 moet de helft van deze ambitie gerealiseerd zijn en uiterlijk 2050 moet het groen-blauwe raamwerk klaar zijn.

Natuurbegraafplaats: de inrichting van de natuurbegraafplaats voorziet in de aanleg van diverse soorten landschapselementen die passen bij het aanvalsplan: bomen, struiken/struweel, kruidenrijk gras, slootkanten en natuurvriendelijke oevers. Zie ook biodiversiteitsplan gemeente Culemborg en het Kuilenburger Polder Plan.

Het initiatief voor het ontwikkelen van een natuurbegraafplaats is niet in strijd met de regels uit de omgevingsverordening. Door de gemeente is vooroverleg gevoerd met de Provincie Gelderland. De provincie heeft instemmend op het initiatief gereageerd.

4.3. Beleid water

- Rijksbeleid Nationaal waterprogramma 2022-2027

Het nationaal waterprogramma 2022-2027 is op 18 maart 2022 vastgesteld. Het Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en de richting van het nationaal beleid over deze periode weer, met een vooruitblik naar 2050. Hierbij wordt door het kabinet ingespeeld op de verwachte klimaatveranderingen op lange termijn. Een en ander om overstromingen te voorkomen.

In het Nationaal waterprogramma worden allereerst de nationale belangen beschreven:

1. Waarborgen van de waterveiligheid en de klimaatbestendigheid (incl. vitale infrastructuur voor water en mobiliteit);
2. Waarborgen van een goede waterkwaliteit, duurzame drinkwatervoorziening en voldoende beschikbaarheid van zoetwater;
3. waarborgen en realiseren van een veilig, robuust en duurzaam mobiliteitssysteem;
4. In stand houden en ontwikkelen van de hoofdinfrastructuur voor mobiliteit;
5. Realiseren van een betrouwbare, betaalbare en veilige energievoorziening die in 2050 CO2 arm is, en de daarbij benodigde hoofdinfrastructuur;
6. Verbeteren en beschermen van natuur en biodiversiteit;
7. Behouden en versterken van cultureel erfgoed en landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten van internationaal belang;

Deze nationale belangen worden geformuleerd tegen de achtergrond van drie hoofdambities:

1. Een veilige en klimaatbestendige delta;
2. Een concurrerende, duurzame en circulaire delta;
3. Een schone en gezonde delta met hoogwaardige natuur.

De wateropgaven staan niet op zichzelf; een integrale aanpak met andere opgaven in de fysieke leefomgeving, zoals de energietransitie, de woningbouw, herstel natuur en de landbouwtransitie is noodzakelijk. Een integrale aanpak Van samenhangende nationale en regionale opgaven vereist een gebiedsgerichte aanpak. Daarvoor zijn gebiedsgerichte uitwerkingen in de het Nationaal waterprogramma. Het gaat om Noordzee, de Zuidwestelijke delta, de Rijn- Maasmonding, de grote rivieren, het IJsselmeergebied, de Waddenzee en Eems Dollard en de Kanalen die in het beheer van het Rijk zijn. Deze zijn verbonden met de diverse gebiedsgerichte programma's en uitwerkingen onder het Nationaal Waterprogramma, zoals de gebiedsagenda's Grote Wateren. Voor de overige water. het waterbeleid meegenomen. In de eerste plaats in de omgevingsagenda's onder de Nationale omgevingsvisie (NOVI).

- Provinciaal waterbeleid – Regionaal waterprogramma Gelderland 2021 – 2027

  Het regionaal waterprogramma is vastgesteld op 26 februari 2019. In het provinciale programma zijn de opgaven van de Europese Kaderrichtlijn Water het Nationaal Bestuursakkoord Water en het Nationaal Waterplan vertaald naar strategische doelstellingen voor Gelderland.

  Het waterplan is onderverdeeld in drie deelprogramma's:

  Waterveiligheid: dit draait om bescherming tegen overstromingen vanuit het primaire en regionale watersysteem.

  Waterkwaliteit: Dit programma draait om het tegengaan van verontreiniging en kwaliteit van zowel oppervlaktewater als grondwater. De drinkwatervoorzieningen worden ook beschermd.

  Klimaatadaptatie: de verspilling moet worden aangepakt. De provincie wil een goed functionerend watersysteem in zowel normale, extreem droge en natte situaties. Kortom klimaatbestendig, robuust, veerkrachtig en stuurbaar. Daarbij let het waterschap op hoeveelheid en kwaliteit van het water.

  In het waterplan zijn deze programma's verder uitgewerkt in maatregelen en zijn ze in verband gebracht met economische, milieu- en maatschappelijke opgaven. Dit leidt dan tot een integrale visie op de ontwikkeling van Gelderland.

  In de omgevingsverordening is onder andere regelgeving voor de regionale en primaire waterkeringen. Voor bestemmingsplannen zijn randvoorwaarden opgenomen die moeten zorgen voor een onbelemmerde werking , instandhouding en het onderhoud van deze waterkeringen.

- Waterschapsbeleid – Waterbeheerprogramma 2022-2027 waterschap Rivierenland

  Op 26 november 2021 is het waterbeheerprogramma (WBP) van waterschap Rivierenland vastgesteld. In dit plan is beschreven welke doelstellingen het waterschap nastreeft in de periode 2022-2027. Verder wordt ingegaan op hoe de doelen moeten worden gehaald.
  Naar aanleiding van het WBP is uitgewerkt in de volgende zeven programma's:

  1. Bescherming tegen overstromingen; programma 'waterveiligheid" draait om bescherming tegen overstromingen en met name versterking dijken.
  2. Water eerlijk verdelen: Dit programma is gericht op een goed functionerend watersysteem onder normale, extreem droge en natte situaties. Het waterschap let daarbij op het tegengaan van bodemdaling, bevorderen van biodiversiteit en gezond grondwater.
  3. Voorbereiden op extreem weer: dit programma richt zich op beperkingen als gevolg van steeds extremer weer. Een voorbeeld hiervan is bijvoorbeeld de aanpak van hittestress. Waterschap wil vroegtijdig instappen in projecten in goede samenwerking met partners.
  4. Werken aan schoon water: In het programma 'schoon water' speelt de zuivering van afvalwater en de kwaliteit van water een centrale rol.
  5. Bijdragen aan goede leefomgeving voor mens en natuur: in dit programma komt de bevordering van biodiversiteit, borgen van waterkwaliteit voor drinkwater onder meer aan bod. Tevens wordt ingezoomd op recreatief medegebruik van water.
  6. Toewerken naar klimaat- en energieneutraliteit: de verduurzaming van de processen en het inspelen op klimaatadaptatie zijn grote uitdagingen voor de komende beleidsperiode.
  7. Toewerken naar circulariteit: het waterschap wil zuinig zijn op grondstoffen en hergebruik stimuleren.

  Oppervlaktewater.
  In het plan worden geen watergangen gedempt of gegraven. Wel wordt de zuidelijke sloot plaatselijk verbreed. De wateroppervlakte neemt hierdoor iets toe.
  Ter plaatse van de verbreding wordt een natuurvriendelijke oever gerealiseerd, waardoor ook een gunstig effect optreed m.b.t. de waterkwaliteit en biodiversiteit.

  Waterveiligheid.
  Het plangebied bevindt zich niet direct in de buurt van een waterkering.

  Wateroverlast
  In het plan is een klein plein als verhard oppervlakte en een pad als halfverharding opgenomen. Alle regenwater ook het water op het plein en op de halfverharde paden zal in het eigen terrein geïnfiltreerd worden.

  Waterkwaliteit
  Het plangebied bevindt zich niet binnen een waterwingebied of grondwaterbeschermingsgebied.

Een natuurbegraafplaats heeft evenals een reguliere begraafplaats geen nadelig effect op de kwaliteit van grondwater en oppervlaktewater.

Beoordeling Waterbelangen
Het onderhavig project betreft de uitbreiding van een begraafplaats met een gedeelte waar ruimte wordt gemaakt voor natuurbegraven. Er worden geen gebouwen gebouwd of gesloopt. De terreininrichting wordt aangepast op de wijze zoals elders in dit document beschreven.

Door het Waterschap Rivierenland is vergunning verleend voor de beoogde aanleg en gebruik als natuurbegraafplaats. (kenmerk 2024071399/2024106562).
In deze vergunning heeft een afweging plaatsgevonden van alle betrokken waterbelangen.

Conclusie:
Het initiatief voor het ontwikkelen van een natuurbegraafplaats is niet in strijd met het beleid van het waterschap. Voor de beoogde werkzaamheden is immers een vergunning door het waterschap Rivierenland verstrekt.

4.4. Gemeentelijk beleid

Volgens de Omgevingsvisie gemeente Culemborg valt de begraafplaats en de uitbreiding natuurbegraven onder het deelgebied ‘Binnenstad en de Dreven’ en grenst het aan het ‘Buitengebied Oost’, de polder Redichem, wat een oeverwallen en kommenlandschap is.

Het is onderdeel van de rand van de groene schil die om Culemborg ligt en in de omgevingsvisie wordt aangegeven dat het van belang is om die groene schil te beschermen. Kleinschalige ontwikkelingen in het buitengebied oost op gebied van natuur en recreatie worden toegestaan.

De betreffende kavel wordt in de structuurvisie Culemborg 2030 aangemerkt als gebied met aanduidingen “Versterken groenstructuur kern” en “Behoud en versterken cultuurhistorisch”. Dit is gelijk aan de aanduidingen voor de begraafplaats en park De Plantage.

Cultuurhistorische waardenkaart Culemborg (2012)

Het projectgebied ligt in deelgebied Polder Redichem dat in visueel-landschappelijk opzicht een halfopen gebied is met open delen en meer besloten terreinen met lanen, boomgaarden en de beplanting van de Plantage en de begraafplaats. Deze afwisseling van open en besloten delen wordt als een van de positieve kwaliteiten benoemd.

Natuurbegraafplaats: de inrichting van de natuurbegraafplaats is een afwisseling van open en meer besloten delen door een afwisseling van de beplanting, met openingen aan de polderzijde voor uitzicht naar polder Redichem. De nieuwe ontwikkeling sluit daarmee goed aan en past goed in het beleid.

Groenbeleidsplan Culemborg (2020)

Visie: men wil naar een groener Culemborg in 2030. Voor meer wandelen, ontmoeten en ontspannen maar ook voor buffering water, verkoeling en meer biodiversiteit. Het groen in Culemborg wordt op alle niveaus beschermd en verder ontwikkelt. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen dragen bij aan groene waarden. Groene identiteit komt beter tot zijn recht door bescherming en versterking van de kwaliteit met een samenhang in cultuurhistorische, stedenbouwkundige , verkeers- en waterstructuur. Voor meer biodiversiteit wordt er gezorgd door variatie in beplantingslagen en grote diversiteit aan soorten. Het groen is zoveel mogelijk met elkaar verbonden.

In de hoofdgroenstructuur op stadsniveau ligt het projectgebied in de ‘groene stadsrand’. De polder grens op de locatie nog aan het park maar het perceel ligt inmiddels ingeklemd tussen de laatste uitbreiding van de begraafplaats (‘Plantagehof) en de nieuwe wijk Sprokkelenburg. Het onderdeel ‘De Plantage & begraafplaatsen’ geeft voor het project gebied aan dat de Achterlaan (populierlaan) de Plantage verbindt met de oude en nieuwe begraafplaats en Sprokkelenburg. Het park is goed bereikbaar vanuit de binnenstad en omliggende wijken en is een ontmoetings- en verblijfsplek en nodigt door de wandelroutes uit tot bewegen. Het park en de begraafplaats hebben grote natuurwaarden en zijn belangrijk voor verkoeling. Het beheer van de begraafplaatsen is gericht op een grote biodiversiteit.

<u>Groen in de wijken:</u>
De wijkgroenstructuur van De Dreven: de Achterlaan ligt tussen park de Plantage en het projectgebied en sluit aan op de groene route voor langzaam verkeer vanuit Sprokkelenburg.

<u>Natuurbegraafplaats:</u>
De smalle percelering sluit aan op de structuur/maatvoering van de bestaande begraafplaats en daarmee op percelering van oude landschap van Polder Redichem en omgeving.

De kavel wordt omgevormd van een schapenweide met vooral raaigras naar een gevarieerde inheemse beplanting in boom-, struik- en kruid- laag, die als coulissen/zoombeplanting de overgang van het park naar het aangrenzende polderlandschap vormt.

De natuurbegraafplaats is openbaar en toegankelijk voor wandelaars. De padenstructuur sluit aan op wandelroutes in het aangrenzende park De Plantage, begraafplaats de Plantagehof en de wijk Sprokkelenburg.

Het beheer is gericht op optimaliseren van de plaatselijke natuurwaarden en biodiversiteit. Hierdoor neemt ook de belevingswaarde toe.

Biodiversiteitsplan (2019)

Speerpunten. We verbeteren de biodiversiteit door:

- te zorgen voor meer ruimte waar (wilde) planten en dieren kunnen leven;
- te zorgen dat de kwaliteit van die plekken beter wordt, zodat ze geschikt worden voor meerdere soorten planten en dieren;
- te zorgen dat al deze plekken zo goed mogelijk met elkaar verbonden zijn, zodat planten en dieren er ook kunnen komen.

Groengebieden in de bebouwde kom.
Verbindingen tussen al deze gebieden met behulp van landschapselementen in agrarisch gebied, zoals natuurvriendelijke oevers, bloemrijke wegbermen, extensief beheerde perceelsranden, bomenrijen, poelen, bosjes en kleine stukjes moeras of bloemrijk grasland.

Deelgebied 9 Buitengebied Oost:
Ambassadeursoorten:

- Grijze slanke amaniet. Paddenstoel, die als kwetsbaar op de Rode lijst staat. De paddenstoel leeft in symbiose (samenwerking) met bomen, zoals verschillende soorten populier.
- Fluitenkruidbij. Wilde bij die nectar en stuifmeel uitsluitend verzamelt op fluitenkruid.
- Oranjetipje. Graslandvlinder met kruisbloemigen als de pinksterbloem en lookzonderlook als waardplant.
- Kamsalamander. Zeldzame amfibieënsoort van halfopen landschap.
- Laatvlieger. Vrij zeldzame vleermuizensoort, die zijn verblijfplaatsen in gebouwen heeft.
- Rosse vleermuis. Vleermuizensoort die het gehele jaar zijn verblijfplaats in bomen heeft.
- Bunzing. Kleine marter van wat rommelig landschap met voldoende dekking.
- Steenuil. In aantal afnemende uilensoort van kleinschalig en niet te intensief gebruikt boerenland, bij ons vooral op de oeverwal.

Verbetermogelijkheden: In de polder Redichem en het gebied tussen de Honddijk/Weithusen en de Lekdijk kunnen landschapselementen als bloemrijke perceelsranden, ruigtestroken, ruige overhoekjes, poelen en dergelijk de kwaliteit van het gebied voor bijvoorbeeld boerenlandvogels en de kamsalamander verbeteren.

Natuurbegraafplaats:
Met de aanleg van de natuurbegraafplaats vullen we de rand van de polder Redichem, tussen de begraafplaats en Sprokkelenburg, aan met de omvorming van een perceel met raaigras naar een gevarieerde beplanting van bomen, struiken en kruidenrijk gras waar bovengenoemde ambassadeursoorten van kunnen profiteren. De aanleg ligt ook in het verlengde van het in 2020 gestarte Kuilenburger Polder Plan dat met subsidie van de provincie op particuliere gronden langs de rand van de polders Redichem en de Geeren landschaps-elementen heeft aangeplant ((fruit)bomen, hagen, struiken, poelen).

Gemeentelijke omgevingsvisie (2024)
In de omgevingsvisie valt het projectgebied onder ‘Buitengebied Oost’. Hier wordt gestreefd naar de ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden. Met de inrichting en het beheer van de natuurbegraafplaats wordt gestreefd naar meer natuurwaarden.

5. Wegen, verkeer en parkeren en cultuurhistorie

5.1. Wegen, verkeer en parkeren

Voor het natuurbegraafdeel van de begraafplaats wordt gebruik gemaakt van de faciliteiten en infrastructuur van de reguliere begraafplaats.

Verkeer
Als aanrijroute bij uitvaarten voor het natuurbegraafdeel is de reguliere aanrijroute voorzien via de Dreven en Achterweg naar de parkeerplaats bij de entree Plantagehof.

Ceremonies
Een uitvaartstoet zal vanaf de entree aan de Achterweg het hoofdpad over de Plantagehof richting het natuurbegraafdeel volgen.

Onderhoudsverkeer
Ook materieel i.v.m. onderhoud zal via deze route over eigen terrein gaan.

Parkeren
Het parkeren tijdens uitvaarten zal op de bestaande parkeerplaatsen aan de Achterweg plaatsvinden. Voor de “oude” begraafplaats is voldoende parkeergelegenheid. Er is tot nu toe geen (verkeers)hinder of overlast bekend bij het gebruik.

Conclusie:
Het aspect wegen, verkeer en parkeren vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit project.

5.2. Cultuurhistorie

Binnen het plangebied zijn geen monumenten aanwezig.

De landschappelijke structuur kenmerkt zich als een halfopen polderlandschap. Binnen de blokverkaveling liggen diverse grote en kleine landschapselementen als park “De Plantage”, de begraafplaats en boerderijen.

Met het plan blijft in deze structuur gelijkwaardig. Historische kavelgrenzen blijven gehandhaafd.

Het ontwerp voorziet in een goede aansluiting op zowel park “De Plantage” als op de padenstructuur van de begraafplaats. Daarnaast voorziet het plan in een aantal zichtlijnen op het naastliggende open polderlandschap.

6. Fysieke leefomgeving

6.1. Geluid

De Omgevingswet bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai en industrielawaai. De wet geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een plan indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt.

In dit geval gaat het om de realisatie van een natuurbegraafplaats. De functie begraafplaats wordt niet aangemerkt als een gevoelige functie m.b.t. geluid. De aspecten wegverkeers,- railverkeers- en industrielawaai zijn daarom niet van belang. Ook wordt er geen noemenswaardig geluid geproduceerd tijdens het gebruik als begraafplaats.

Conclusie:
Het aspect geluid vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit project.

6.2. Luchtkwaliteit en geur

Door de begraafplaats worden geen schadelijke stoffen uitgestoten. De functie begraafplaats wordt niet aangemerkt als een gevoelige functie voor luchtkwaliteit of geur.

Conclusie:
Het aspect luchtkwaliteit en geur vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit project.

6.3. Bodemkwaliteit

Er is een nieuw bodemonderzoek gedaan ter plaatse van het hele plangebied in juli 2024.

Historisch vooronderzoek
Het onderzoek ‘Historisch bodemonderzoek Achterweg 2 (begraafplaats) te Culemborg, Grondslag, Kenmerk 40101 31 juli 2024’ is uitgevoerd volgens NEN 5725 en is daarmee voldoende representatief. Uit het onderzoek blijkt dat er geen sprake is van een verdenking op bodemverontreiniging. De onderzoeksresultaten uit een onderzoek uit 2005 worden nog als voldoende representatief gesteld. Omdat eerder puin in grondlagen is waargenomen zijn hiervoor verificatieboringen geplaatst. Het puin blijkt baksteen te zijn en daarnaast is kolengruis waargenomen. Op basis van deze bijmenging word de eerdere verdenking op asbest weggenomen.

Er zal op de natuurbegraafplaats 1-diep begraven worden. Om te voldoen aan de wettelijke droogleggingseis uit de Wet op de Lijkbezorging is een kleine

ophoging nodig van gemiddeld 70 cm. De grond die zal worden gebruikt voor deze ophoging voldoet aan alle gestelde normen.

Voor de graafwerkzaamheden, opslag en hergebruik van grond dient rekening te worden gehouden met een meld- en/of informatieplicht (melding Milieu belastende activiteit volgens het Besluit activiteiten leefomgeving). Ook hieraan zal worden voldaan.

Conclusie:
Het aspect bodemkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit project.

6.4. Archeologie en cultuurhistorische waarde

Het gebied is archeologisch beschermd klasse 3 en 4.
In voorjaar 2024 is een bureauonderzoek en booronderzoek in de verkennende en karterende fase uitgevoerd. (BvA, rapport 1478). Het advies naar aanleiding van dit onderzoek is om het plangebied vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkeling.

Het park “De Plantage” vertegenwoordigt cultuurhistorische waarde. Het is een mooi negentiende-eeuws wandelpark met bospartijen, vijvers, bosschages en fraaie wandelpaden in 1850 ontworpen door L.P. Zocher. Het heeft de status van een gemeentelijk monument. Het ontwerp voor de natuurbegraafplaats sluit aan bij de vormgeving en padenstructuur van het park.

Conclusie:
Het aspect archeologie en cultuurhistorische waarde vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit project.

6.5. Externe veiligheid

De uitbreiding van de begraafplaats met een gedeelte voor natuurbegraven betreft geen kwetsbaar object als bedoeld in Bijlage VI van het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL). Daarnaast betreft het zelf ook geen milieubelastende activiteit (mba) met externe veiligheidsrisico’s. Hierdoor is Externe veiligheid voor dit plan niet relevant. Er hoeven vanwege externe veiligheid dus ook geen voorschriften aan de vergunning te worden verbonden.

Conclusie:
Het aspect externe veiligheid is geen belemmering voor de realisatie van het project..

6.6. Natuur

Het plangebied bestaat momenteel uitsluitend uit weiland, zonder hoge natuurwaarden.
Met de herinrichting van het terrein zullen de natuurwaarden toenemen. Het grootste deel van het terrein zal worden ingezaaid met kruidenrijk grasland. Een ander deel zal worden beplant met inheems bosplantsoen. Aan de zuidzijde wordt de bestaande sloot verbreed en voorzien van een natuurvriendelijke oever. Ook het beheer is erop gericht de natuurwaarden in stand te houden en te versterken waar mogelijk.

Conclusie:
Het aspect natuur vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit project.

6.7. Water en watersystemen

Aan de waterhuishouding van de kavel zal nagenoeg niets veranderen. De hoeveelheid oppervlaktewater zal iets toenemen, hetgeen een gunstig effect heeft op de waterkwaliteit en de mogelijkheid voor waterbuffering.

Er heeft vooroverleg plaatsgevonden met het waterschap. Het waterschap stemt in met de ontwikkeling.
Door het Waterschap is inmiddels een vergunning verleend voor de beoogde aanleg en gebruik als natuurbegraafplaats. (kenmerk 2024071399/2024106562)

Conclusie:
Het aspect water en watersystemen vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit project.

6.8. Milieu Effect Rapportage (MER)

Voor een deel van de milieubelastende activiteiten, de ontgrondingsactiviteit of de wateractiviteit gelden de regels van milieueffectrapportage(MER). Bij een bepaalde grootte van een project moet het bevoegd gezag een MER-beoordelingsbesluit nemen of moet een milieueffectrapport worden gemaakt. In een project-MER-beoordeling toetst het bevoegd gezag of er bij het project aanzienlijke milieueffecten kunnen optreden.
Het project is gering van omvang. Het valt niet binnen de criteria van Bijlage V van het omgevingsbesluit.

Conclusie:
Een milieu effect rapportage is voor deze aanvraag niet relevant.

6.9. Spuitzone

In de nabijheid van het plangebied bevindt zich geen boomgaard. De functie begraafplaats wordt niet aangemerkt als een gevoelige functie voor Spuitzones.

Conclusie:
Het aspect spuitzone is voor deze aanvraag niet relevant.

6.10. Gezondheid

In de nabijheid van het plangebied is een geitenhouderij gevestigd. Dergelijke locaties worden verdacht van het verhogen van de kans op longontsteking en q-koorts voor de direct omwonenden. De GGD adviseert hiervoor om terughoudend te zijn met uitbreidingen of nieuwbouw van geitenhouderijen in de buurt van gevoelige bestemmingen (zoals woningen, kinderdagverblijven, zorginstellingen en scholen) en ook terughoudend te zijn met het plaatsen van gevoelige bestemmingen in de buurt van al gevestigde geitenhouderijen.
De functie begraafplaats wordt niet aangemerkt als een gevoelige functie.

Conclusie:
Het aspect gezondheid is voor deze aanvraag niet relevant.

6.11. Klimaatadaptatie

Rijksbeleid
Het klimaatadaptatie beleid in Nederland is vastgelegd in verschillende nationale, provinciale en gemeentelijke beleidsstukken. De landelijke aanpak gebeurt vanuit twee programma's: het nationaal Deltaprogramma en de Nationale klimaatadaptatiestrategie (NAS).

Nationale klimaatadaptatiestrategie (NAS)
De nationale klimaatadaptatiestrategie (NAS) is de overkoepelende Nederlandse strategie voor klimaatadaptatie. De strategie beschrijft de belangrijkste klimaatrisico's voor Nederland en zet de koers uit om deze risico's aan te pakken.

Nationaal Deltaprogramma
In dit programma staat hoe de overheid Nederland beschermt tegen overstromingen, zorgt voor voldoende zoetwater en werkt aan klimaatbestendige en water-robuuste inrichting. Er wordt door rijk, provincies, gemeenten waterschappen en Rijkswaterstaat en verschillende maatschappelijke organisaties gezamenlijk aan deze opgaven gewerkt, onder leiding van de Deltacommissaris. Het Deltaprogramma heeft drie thema's: Deltaprogramma Waterveiligheid, Deltaprogramma Zoetwater en het Deltaprogramma Ruimtelijke adaptatie.

Provinciaal Beleid

Omgevingsvisie en -verordening Gaaf Gelderland

Het veranderend klimaat raakt alle facetten van de omgeving. Zoals de Gelderse natuur, maar ook onze eigen veiligheid en gezondheid. De provincie wil hierop voorbereid zijn, daarom zetten ze vooral in op het tegengaan van de risico's en gevaren van klimaatverandering. Bij de aanleg, inrichting, veiligheid en leefbaarheid van de gebouwde omgeving -steden dorpen en bedrijfsterreinen- neemt de provincie de gevolgen van het veranderende klimaat mee en maakt afspraken over hoe met de risico's om te gaan.

Het onderhavig project betreft slechts een beperkte uitbreiding van een begraafplaats. Er vindt geen nieuwbouw plaats van woningen of andere gebouwen. Er is ook geen sprake van wijziging in de bouwmogelijkheden of in de bebouwde omgeving. Tenslotte worden er ook geen energiebesparende maatregelen toegepast.

Eventuele wateraspecten van klimaatadaptatie zijn beoordeeld en meegenomen bij de afweging van het waterschap omtrent de door haar verstrekte vergunning.

Conclusie
Het aspect klimaatadaptatie vorm geen belemmering voor de aanleg van een natuurbegraafplaats.

6.12. Duurzaamheid

Het onderhavig project betreft slechts de beperkte uitbreiding van een begraafplaats. Er vinden geen wijzigingen in de mogelijkheden om te bouwen plaats. Er worden geen energiebesparende maatregelen toegepast.

Conclusie:
Het aspect duurzaamheid vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit project.

6.13. Ladder voor duurzame verstedelijking

De Ladder voor duurzame verstedelijking is een instructieregel voor zorgvuldig gebruik van de ruimte en het tegengaan van leegstand. In het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (artikel 5.129g Bkl) is bepaald dat bij een wijziging van het omgevingsplan voor een nieuwe stedelijke ontwikkeling de toepassing van de Ladder is vereist.

Hiermee wordt gestreefd naar zorgvuldig ruimtegebruik en de totstandkoming van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden, het bevorderen van vraaggerichte programmering en het voorkomen van teveel bouwen van bebouwing waar al een overschot van is. Met de ladder wordt een meer transparante en zorgvuldige afweging beoogd; een nieuwe stedelijke ontwikkeling moet daarom altijd worden gemotiveerd.

Wat onder stedelijke ontwikkeling wordt verstaan is gedefinieerd als:
‘de ontwikkeling of uitbreiding van een bedrijventerrein, een zeehaventerrein, een woningbouwlocatie, kantoren, een detailhandel voorziening of andere stedelijke voorziening en die voldoende substantieel is’.

Het project betreft de uitbreiding van een begraafplaats. Er vindt geen nieuwbouw van gebouwen plaats, waardoor de vraag of de ontwikkeling leegstand tot gevolg heeft geheel niet aan de orde is. Er is geen sprake van uitbreiding van bouwmogelijkheden of uitbreiding van bebouwing.

Conclusie:
Mede gelet op de toepasselijke jurisprudentie is deze ontwikkeling niet aan te merken als een nieuwe stedelijke ontwikkeling. De voorliggende ontwikkeling is niet in strijd met de Ladder voor duurzame verstedelijking en met het Besluit kwaliteit leefomgeving.

7. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

7.1. Participatie

In het voortraject is overleg geweest met alle buren. Dit betreft:

De eigenaar van de aangrenzende gronden.
Het plan is hiermee besproken en er zijn afspraken gemaakt over een tijdelijke transportweg (rijplatenbaan) ten behoeve van de aanleg.

De direct aanwonenden Sprokkelenburg
Met hen is 2 keer overleg geweest over het ontwerp. M.n. het uitzicht vanuit de twee direct aangrenzende woningen was belangrijk. Hiermee was in het ontwerp al rekening gehouden. Maar ook de beplanting op de rand van de begraafplaats is afgestemd op de wensen van de bewoners (zo open mogelijk). Andere aandachtspunten waren het onderhoud van de sloot, mogelijke wateroverlast.

Van de overleggen zijn participatieverslagen gemaakt. Zie bijlage..

7.2. Adviesrecht

In het kader van de nieuwe omgevingswet kan de gemeenteraad categorieën van plannen aangeven waarover zij het adviesrecht wenst uit te oefenen. Het onderhavige plan valt binnen de door de Gemeenteraad aangewezen plannen. Het plan is daarom voorgelegd aan de gemeenteraad voor voorafgaand advies. Het college heeft in dat kader het plan voor advies voorgelegd aan de gemeenteraad.

Het advies van de gemeenteraad over deze ontwikkeling was positief/negatief.

7.3. Economische uitvoerbaarheid

Overheden zijn verplicht om de kosten voor planbegeleiding te verhalen op initiatiefnemers. Het afsluiten van een overeenkomst tussen initiatiefnemer en het bevoegd gezag heeft daarbij de voorkeur. Als het niet mogelijk is om een overeenkomst te sluiten, is de publiekrechtelijke weg verplicht.

De kosten voor de opstelling van het plan komen voor rekening van de initiatiefnemer.

Door de Beheersstichting Begraafplaatsen Culemborg (BBC) is een calculatie gemaakt. De gronden van het plangebied zijn reeds 18 jaar in bezit van de BBC. Door deze inrichting voor natuurbegraven kunnen ze gaan renderen en bijdragen aan de totale beheerkosten van de begraafplaats. Vanuit de exploitatie zal een onderhoudsreservering kunnen worden opgebouwd waaruit het gehele toekomstige onderhoud van deze kavel zal worden betaald.

8. Evenwichtige toedeling van functies aan locaties

In het kader van de omgevingswet wordt gestreefd naar een ‘evenwichtige toedeling van functies aan locaties’. Om te komen tot een evenwichtige toedeling zijn enkele algemene doelen geformuleerd in artikel 1.3 omgevingswet.

Hier is opgenomen dat de bepalingen in de wet zijn gericht op:

- Het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, mede vanwege de intrinsieke waarde van de natuur.
- Het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.

Het voorliggende plan is niet in strijd met landelijk, provinciaal, regionaal en gemeentelijk beleid.

In de voorliggende onderbouwing is de uitbreiding van de begraafplaats in Culemborg getoetst aan uiteenlopende ruimtelijke aspecten en thema’s die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving. Het plan voldoet aan alle aspecten.

Het plan voldoet verder aan de wettelijke kaders voor de verschillende milieu- en omgevingsaspecten. De uitbreiding van de begraafplaats zal de omliggende functies niet belemmeren. En de omliggende functies vormen geen belemmering voor deze ontwikkeling.

Het plan is daardoor zorgvuldig voorbereid en goed afgewogen tot stand gekomen. De toedeling van de functie aan deze locatie zal ook voor de toekomst geen belemmeringen opwerpen.

Daarnaast wordt hiermee ook voorzien in een reële maatschappelijke behoefte.

Daarom kan geconcludeerd worden dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan deze locatie.